

Razgovor s "Krugom Sedmice" - 1.dio

C. Otto Scharmer

*C. Otto Scharmer je redoviti profesor na MIT-u, SAD, i izvanredni profesor pri Center for Innovation and Knowledge Reserch, Helsinki. Suosnivač je SoL-a, Društva za organizacijsko učenje i ELLAS-a, programa za razvoj liderstva pri UN Global Compact. Hrvatskoj javnosti je poznat kao predavač na **CBA Cotrugli Business Academy** u Zagrebu. Dobitnik je nagrade McKinsey Research Award.*

Autor je knjige "Theory U: Leading from the Emerging Future" i koautor (Senge, Jaworski, Flowers, Scharmer) knjige "Presence: Human Purpose and the Field of the Future".

Uvod

U ljeto 1995. godine šest žena se sastalo u Santa Feu u New Mexicu, kako bi sjele u krug i pokušale razviti poseban program pomoći ženama koje prolaze kroz značajne promjene u svojim životima. No, već na prvom sastanku su odustale od plemenitog cilja jer su shvatile da se u pokušaju da razviju program stalno vraćaju na vlastite životne priče. Iako su htjele služiti zajednici, njihove vlastite potrebe za "duhovnim izlječenjem" u to su doba prevladale sve druge potrebe. Ovaj se krug, poznat pod nazivom "Krug Sedmice" (eng. *Circle of Seven*), sastajao tri puta godišnje po četiri dana u posljednjih osam godina. Činilo ga je šest žena, dok je sedmo mjesto bilo namijenjeno prisustvu "Bića Kruga" ili pozvanom gostu.

Primarna namjera je iznova postala aktualna četiri godine kasnije. Krug koji je do tada bio zaokupljen samim sobom, preusmjerio je svoju pozornost prema van kada su članice Kruga bile spremne dijeliti "suho zlato" svog iskustva s drugim ljudima. Sve se to događalo usporedno s njihovim uspjesima u poslovnom svijetu. U tom trenutku su žene zamijenile zadovoljstvo herojskog mijenjanja organizacija s nečim što ih je tada više ispunjavalo, prenošenjem senzibilnog liderstva kojeg su naučile u Krugu drugim ženama zainteresiranim za stvaranje zdravog i ujedinjenog svijeta.

Članice Kruga vjeruju da pretpostavke i pristupi korišteni na njihovim sastancima čine temelje stvaranja svijeta usklađenog s kreativnim nagonom života, njegovom velikodušnošću i nedokučivim planom. Njihovo iskustvo nam potvrđuje da osobe s integritetom, jednako muškarci kao i žene, čine temelje karakternog društva, te da polje stvoreno njihovim prisustvom i zajedničkim radom u Krugu posjeduje sposobnost mijenjanja života, kako članica Kruga tako i drugih ljudi s kojima su one povezane.

Žene koje su stvorile Krug jesu: *Barbara Coffman - Cecil, Anne Dasher, Glennifer Gillespie, Beth Jandernoa, Leslie Lanes i Serena Newby.*

Punjenje "spremnika"

COS: Što prvo učinite kada započinjete s radom u Krugu?

Krug: Mislim da uvijek iznova otkrivamo kako započeti rad u Krugu. Ne započinjemo svaki put na isti način. Uvijek želimo "napuniti spremnik" s kojim zatim možemo raditi. Moramo stvoriti dovoljno "naboja" kako bi iskustvo učinile vidljivim i opipljivim. To je uvijek na prvom mjestu.

Krug: Ja o tome razmišljam na malo drugačiji način. Potrebno nam je kretanje i poniranje kroz različite razine iskustva i postojanja kako bi stvorili "naboj u spremniku" - npr., kao na početku ovog razgovora. Često upalimo svijeću ili se koristimo tibetanskom posudom kako bi "pročistili" prostor i stvorili ritualne uvjete. Zatim se stišamo i umirimo. Tišinom štujemo šire obrasce života u nastajanju.

Nakon toga stvaramo zajedničko iskustvo. "Prostor otvaramo" kroz pojedinca koji radi na sebi ili kroz sve nas koji sudjelujemo u poticajnom dijalogu.

Krug: Ne znam da li je sada pravo vrijeme da o tome govorimo... Meni se čini da su sve naše aktivnosti i odnosi usađeni u mnogo širi kontekst od jednostavnog sjedenja u krugu. Čini mi se da okupljanje u Krug predstavlja "konačnu koncentraciju" naših svakodnevnih aktivnosti i odnosa. Okupljanje u Krugu samo pojačava naše zajedničko šire iskustvo. U Krugu se ustvari koncentriramo, sažimamo iskustvo... Poniremo u dubinu.

Otto, čini mi se da nas pitaš o tome kako održavamo takve uvjete? Mislim da opisane uvjete uspijevamo održavati stoga što smo jedna drugoj "u životu", jer smo povezane. Okupljanja samo pojačavaju naš odnos i iskustvo. Stoga je "spremnik" o kojem govorimo uvijek prisutan, samo je na okupljanjima prisutan na drugačiji način. Ima li ovo za tebe ikakvog smisla?

COS: Naravno da ima. Mislio sam da bi bilo korisno razgovor započeti s opisom "fenomena" o kojem govorite i načina na koji se on manifestirao u svakodnevnom životu?

Kolektivna prisutnost

Krug: Dobro se sjećam nastajanja Kruga i njegovog su-kreativnog djelovanja na moj život. Ne radi se tu o "vjerovanju", već o istinskom "znanju". Sjećam se pomoći Kruga u trenucima bolesti i umiranja mog supruga Guya. U trenucima kada je Guy umirao, Serena i vas dvije (pokazuje na dvije članice Kruga) ste me nazvale telefonom. Iako na svjesnoj razini niste znale da Guy umire, na nekoj drugoj razini ste ipak "znale". Vaši postupci nisu bili planirani, nisu bili racionalni. To je primjer "energetskog znanja" koje se javlja kada smo povezani s poljem.

Krug: Ovim opisom si upravo dokazala postojanje kolektivnog polja u kojem smo uključeni. Kada su osjetile da se događa nešto značajno, npr. Guyev odlazak, sve su žene nazvale. Za mene je stoga pitanje "fenomena" o kojem govorimo ustvari pitanje "kolektivnog prisustva". Pitali ste nas kako stvaramo takve uvjete? Po tom pitanju provodimo eksperimente u Krugu posljednjih osam godina.

Kako se fenomen manifestira u našoj svakodnevnici? Primjer kojeg je Anne spomenula lijepo opisuje kako se sve to o čemu govorimo manifestira u životu.

Moram se vratiti u vremena koja nisu bila obilježena postojanjem kolektivnog prisustva. Svaka od nas je u Krug unijela svoju individualnu razinu discipline, svjesnosti i razumijevanja povezanosti s "fenomenom", štogod on bio. Mislim da se "fenomen" mora razumjeti prije nego što netko počne očekivati kolektivno prisustvo zato što su oni neodvojivi. O tome učite dok sjedite u Krugu. Ako pak govorimo o tome "kako" dozvoliti stvaranje kolektivnog prisustva

tada moramo imati na umu da se radi o unutarnjoj disciplini pojedinca.

COS: Možda bi svaka od Vas mogla iznijeti svoje iskustvo koje ukazuje na postojanje "fenomena".

Iskustva

Krug: Mogla bih započeti s nedavnim događajem koji bi mogao biti primjer postojanja "fenomena". Ovaj je Krug stvorio druge inicijative, nadahnuo druge...

Krug: ...krugove?

Krug: Tako je! Druge krugove, odnosno projekte koje smo započele. Jedan od tih projekata nosi naziv "Coming into Your Own", a namijenjen je ženama u fazi promjene. Nas četvero smo trebale voditi taj program te smo pozvale Anne kako bi vodila grupu obzirom da je Serena bila zauzeta. Tek smo kasnije shvatile smisao "urote" kojim polje na neki način utječe na stvarne događaje iz razloga kojih na početku nismo svjesni.

Prvo nas je Anne obavijestila da ne može doći, no ubrzo nakon toga nam je javila kako je radionica na kojoj je trebala prisustvovati otkazana. U tom trenutku se činilo da se polje "urotilo" kako bi nam se Anne pridružila i prisustvovala događaju kojeg smo organizirale. Ispalo je, a to smo kasnije shvatile, da je upravo za vrijeme trajanja tog programa Anne proslavila svoj osamdeseti rođendan i desetu obljetnicu vođenja raznih krugova. Navedeno nam lijepo ukazuje da polje funkcionira na specifičan, nepredvidljiv način, te nam tek kasnije otkriva dublji smisao svog djelovanja.

Čini mi se da ustvari odgovaramo na prirodne nagone koji su dio mnogo širih obrazaca, obrazaca koji nam tek kasnije otkrivaju smisao. Za mene je to primjer i opis načina na koji polje djeluje.

Krug: Razmišljam o primjeru koji je malo drugačiji i više osoban od tvoga. Na jednom od naših nedavnih druženja odlučile smo razgovarati o menopauzi, te dublje istražiti način na koji je menopauza utjecala i još uvijek utječe na naše živote.

U Krugu često pokušavamo na licu mjesta osmisлити procese koji se temelje na nekim posebnim problemima s kojima se netko od nas trenutno nosi ili pak osvijetliti povezanost tih problema s aktualnim događajima u svijetu.

Tako smo oblikovali specifičan proces za mene samu kako bih uspjela razumjeti pojedine dijelove vlastite osobnosti kojih sama nisam bila svjesna. Proces je bio tako oblikovan da je svaka učesnica Kruga predstavljala neki dio mene, što mi je pomoglo da otkrijem ono što možemo nazvati "likom unutarnje mudrosti".

Osjećala sam prisutnost tog lika, bio je tako stvaran kao da je oduvijek živio u meni na nekom skrovitom mjestu. Osjećala sam da u meni postoji posebno mjesto odakle dolaze mudrost i razumijevanje. To posebno, uzvišeno "mjesto" se otvaralo na sastancima Kruga te sam naučila djelovati iz njega.

Nikada nisam naslutila da bi takvo "mjesto" moglo postojati u meni, iako se kasnije činilo da je ono oduvijek bilo tu, nadohvat ruke, zatvoreno za pristup do tog posebnog trenutka u mom životu. Sposobnost Kruga da mi pomogne u stvaranju procesa utjecala je na otkrivanje "mjesta" u meni kojem se od tog trenutka uvijek obraćam kada tražim mudrost. **Sve je to nastalo u procesu dubokog propitivanja; ne samo intelektualnog propitivanja već propitivanja naše cjelokupne osobnosti i spremnosti da stvorimo novu praksu i djelovanje.**

Stoga bih ukazala na još jedan fenomen Kruga: našu spremnost na eksperimentiranje kako bi se stvorili novi procesi.

Od tog trenutka moja se perspektiva proširila te sam postala mudrija u odlučivanju. Sve mi to govori o postojanju neke moćne sile oslobođene tijekom naših okupljanja koja me prati i živi sa mnom čitavo vrijeme.

COS: Uočio sam da ti se ruke kreću prema prsima (prostor oko srca) kada govoriš o tom mjestu. Isto si učinila kada si zatim rekla "Ja". Možeš li opisati neke elemente tog iskustva? Na koji način razlikuješ djelovanje iz područja normalnog identiteta ili iz dubljeg, autentičnog "mjesta"? Na koji se način percipira ta razlika?

Krug: Pa... Mogu reći da se znatno usporim kad se nalazim u "mjestu" dubokog znanja te da pokušavam osvijestiti svoje osjećaje. Disanje mi se uspori: tada mi se čini kao da je cijeli svijet usporio. Osjećaj se javlja u predjelu srca kao duboko, otvoreno, tamno, no ipak prosvijetljeno "mjesto" koje je u isto vrijeme snažno i fluidno, te značajno različito od uobičajenog mjesta iz kojeg ja djelujem. Kada kažem "uobičajeno" tada mislim na svoj um i razmišljanje, odlučivanje, pokušaje da oblikujem i ostvarujem događaje. Sve to se značajno razlikuje od procesa o kojem govorimo, kada "otvoreno oslušujemo što je to što želi nastati".

Kada pođem na to "mjesto" doživljam iskustvo slušanja posebno vrijednih osjećaja u meni. Pod pojmom "vrijednost" podrazumijevam da moje iskustvo, umjesto praznine, daje punoću. Radi se o osjećaju da su um i srce na neki način centrirani, o osjećaju ispunjenosti cijelog bića, a ne samo uma, o osjećaju potpune prisutnosti.

Također osjećam nešto što je starije od mene same. To je nešto mnogo veće od mene same, nešto na što se moje "malo Ja" oslanja.

COS: Prije nekoliko minuta si govorila o umu i rukom pokazivala na glavu, a zatim na područje prsiju oko srca. Kada si zatim nastavila govoriti o "nečem drugom", pokazivala si na područje iza glave.

Krug: Zato što osjećam kao da to prolazi kroz mene. Vjerojatno zato pokazujem prostor iza sebe. Šira sam od vlastitog tijela i osjećam tu širinu. Osjećam kao da ispunjavam čitav taj prostor koji je širi od mog vlastitog tijela, da pristupam mudrosti koja mi je stavljena na raspolaganje. Osjećam da pristupam nečemu što prolazi kroz mene.

COS: Kada se takvo iskustvo događa?

Krug: Onda kada se prestanem pitati o tome što zapravo ovdje želi nastati. Tada se obraćam najmudrijem dijelu sebe, onome koji proizlazi iz mene. Osjećam se širom, kao da nešto prolazi kroz mene.

No, pored osjećaja da "nešto" prolazi kroz mene javlja se i osjećaj da se "nešto" nalazi u meni.

COS: Imali ste takva iskustva i unutar Kruga?

Krug: Sjećam se trenutka kada sam prvi puta došla u dodir s "mjestom", dok sam stajala u Krugu. Tog iskustva se danas mogu prisjetiti i zazvati ga kad god poželim. Moje se biće tada osjeća ispunjeno i povezano. Vidim stvari koje u normalnoj situaciji ne vidim, znam nešto što u normalnoj situaciji ne znam.

COS: Možeš li navesti neki primjer situacije u kojoj "znaš nešto što inače ne znaš"?

Krug: Naravno. Zna se dogoditi da se u okviru procesa kojeg razvijamo u Krugu nađem u situaciji da nemam pojma što bih dalje trebala učiniti. Tada zakoračim u "mjesto" znanja o kojem Vam govorim i zamolim ga za pomoć. Čini se da nakon toga nastaje nova i drugačija svjesnost.

No, ta nova svjesnost se ne mora pojaviti u meni, već i negdje drugdje ili u nekome drugome. Netko iznenada progovori i iznese neki prijedlog koji se pokaže kao sjajan odgovor na moje pitanje. Tada jednostavno znam da mogu vjerovati toj poruci i slijediti je bez ustezanja.

COS: Rekla si kako si naučila pristupiti tom "mjestu" kad god poželiš. Da li ponekad koristiš tu sposobnost? Da li se fokusiraš na situaciju koja se dogodila unutar Kruga kako bi je ponovo oživila?

Krug: Sve što mi treba je slika u memoriji tog trenutka. Tako se uvijek mogu vratiti na to "mjesto".

COS: To znači da Krug predstavlja neku vrstu "sustava za usmjeravanje" koji ti omogućava da se spojiš s izvorom.

Krug: Da, moglo bi se tako reći. Moglo bi se reći da se mi trudimo stvoriti "posebne uvjete" kroz neku vrstu rituala, te nakon toga uvijek nešto dublje i značajnije izbije na površinu.

Krug: Slušajući vaš razgovor shvatila sam da se moje vlastito iskustvo, o načinu sudjelovanja u Krugu i iskustvima do kojih dolazimo zbog sudjelovanja u Krugu, značajno razlikuje od tvog.

Meni osobno otpuštanje individualnosti i ulazak u zajednički prostor ili "spremnik" predstavlja veliki problem. Na sličan način se borim, tj. potrebna mi je disciplina i ulaganje napora prilikom intimnih i bliskih susreta. Možda to nije slučaj s drugim ljudima ali za mene osobno prevladavanje vlastitih prepreka i priključivanje Krugu uvijek predstavlja zahtjevan proces.

Da bih uspjela u tome, moram mnogo raditi na sebi kako bih naučila otpuštati. Da nema tog "spremnika" kojeg smo zajedno stvorile mislim da ne bih uspjela. Sve što radimo i što si ti već spomenula - razgovori jedan na jedan ili zajedničko otpuštanje u Krugu - za mene predstavlja veliki napor.

Stoga se oslanjam na sjećanje koje živi u mom biću o tome kako sam se uspjela otvoriti prošloga puta. Neka od tih sjećanja se odnose na iskustvo iz Kruga, a neka ne. No, **ono što mi se čini značajnim je da na neki način tom**

unutarnjom borbom doprinosim stvaranju polja Kruga.

Osjećam da se prisutnost povećava proporcionalno otpuštanju. Pa ipak, čini mi se da se odupirem duže nego druge žene. Iako nikada o tome nismo razgovarale, čini mi se da je tako. **Svaka od nas na svoj vlastiti način otpušta individualno da bi se priključila kolektivnom.** Svaki put iznova moramo "probiti prepreku", barem se ja tako osjećam. Ta se prepreka manifestira čak i u otporu prema dolasku na sastanak. Taj otpor je svaki put drugačiji, te se uvijek iznova moram s njime boriti. Tijekom godina unutarnja borba pomalo jenjava, no ipak ne prestaje.

COS: Postoje li još neki elementi te ili tih prepreka? Obzirom da si se često susretala s njima, možda si uspjela uočiti prirodu izazova s kojima se susrećeš?

Krug: Mogu reći da osjećam kao da ću umrijeti ako se prepustim Krugu. Zato se uvijek moram pripremiti na taj osjećaj i pomiriti se s njime. Danas već mnogo brže uočavam taj osjećaj te mu se više ne opirem.

Kada osjetim prisutnost tog osjećaja pokrenem "mehanizme" koji mi pomažu da se otvorim. Npr., ako je okupljanje Kruga u mojoj kući tada mi pripremanje prostora pomaže u tome. Ako je okupljanje u nekoj drugoj kući, tada sve to skupa mnogo teže proživljavam jer nisam sudjelovala u pripremi.

Čak mi je sada teško pričati o tome. Upravljanje postojanjem u izvanjskom svijetu, upravljanje događajima koji mi se događaju na poslu te nakon svega dolazak u Krug - što često činim - meni osobno veoma teško pada. Kako bih se opustila i "otpuštala" mnogo vremena moram provesti u samoći. Još mi teže bude kada očekujem povratnu informaciju od drugih ljudi...

Stoga uključivanje u Krug za mene nije nešto što se podrazumijeva samo po sebi, iako sam

kroz proces prošla već mnogo puta. Uvijek iznova eksperimentiram s novim metodama za uključivanje. Ako nisam "budna", može mi se dogoditi da u obrambenoj poziciji provedem mnogo vremena. Na taj način značajno umanjujem svoj doprinos Krugu, odnosno kolektivnom. **Čini mi se da takvo moje ponašanje smanjuje brzinu nastajanja polja među nama.**

Krug: Iznimno cijenim što si s nama podijelila svoje iskustvo. Posebno mi se dopada kako si ga slikovito opisala. Moram priznati da si se potpuno otvorila u Krugu s Ottom.

COS: Zaprepastile su me tvoje riječi "...osjećam kao da ću umrijeti ako se prepustim Krugu". Poznato mi je takvo iskustvo. **Kako bi ga dodatno opisala? Kako nastaviti priču?**

Krug: Priča je sljedeća: strah postoji jer postoje granice koje treba prijeći. Zamišljam da prelazak te granice mora biti poput umiranja. Kada prijedem preko granice više neću biti ista osoba.

A ako neću više biti ista osoba, tada se pitam u što ću se pretvoriti kad prijedem granicu? Tko ili što ću postati? Obzirom da ne znam u što ću se pretvoriti tada je normalno da se javlja strah jer se u tom procesu preobrazbe ne mogu zaštititi. Postajem ranjiva. Bojim se, jer moram prijeći preko granice koja me je do sada čuvala na meni poznati način.

COS: Što se zatim događa?

Krug: Tada obično prijedem granicu, obično samo na trenutak. Uspijem li u potpunosti prijeći, osjetim ogromno olakšanje. Osjećam se slobodnije. Iako sam sve to već prošla, uvijek iznova sumnjam da ću osjetiti tu slobodu.

Mnogo je truda potrebno za uspjeh. Kada se svaka od nas uključi u Krug dolazi do pojave kolektivnog prisustva u drugačijem smislu. **Rađa se novo Biće.** Nalazimo se u prisustvu Bića

Kruga. Sve dok se ne uključimo u potpunosti ne možemo osjetiti prisustvo Bića Kruga. Nakon toga prelazimo u područje onkraj osobne individualnosti. Nakon toga ja kao pojedinac više nisam važna. No, u isto vrijeme sam mnogo više nego obični pojedinac.

Preuzimanje rizika

Krug: Ono što ja vidim je čisto preuzimanje rizika. Priča koju sam upravo ispričala ustvari govori o riziku. Mora postojati doza rizika kako bi se pojavilo kolektivno. Rizik se može odnositi na jednu osobu, dvije osobe ili pak na cijelu grupu... No, mora postojati doza rizika kako bi se prešlo preko granice o kojoj govorimo. Osjetila sam da se cijeli prostor pomiče. Zato što si preuzela rizik, cijeli se naš prostor pomaknuo u novu dimenziju. Možda postoje mnoge različite granice...

Osjećaj temeljne povezanosti

Krug: Proces koji si opisala sama prolazim svaki put na drugačiji način. Ti si ga opisala kao stalni otpor u kojem se osobnost rastače u nečem dubljem i manje osobnom. Ponekad se takve blokade i meni događaju.

Blokadu osjećam kao bol u srcu zbog nekoga u Krugu ili zbog neraščišćenih odnosa. Mislim da naša grupa ne postoji isključivo radi osobnog razvoja ili unapređenja naših odnosa... **No, ako polje nije "čisto" zbog loših odnosa, tada se to na meni trenutno reflektira.** Moram se "probiti" kroz takvu situaciju kako bih otvorila vrata u sebi. Sve dok to ne učinim i ne povežem se s drugima na temeljnoj razini postojanja, ne mogu se otvoriti unutar Kruga.

Tada osjetim da u našim odnosima postoji nešto što moramo razriješiti kako bi se mogli pomaknuti na druge, temeljne razine. Čini mi se točnim da se unutar svih odnosa događa "*ples osobnosti*", dobar ili loš. Pa ipak, postoji mnogo temeljitija veza od opisane, veza na razini "*biće-biće*".

Nisam mogla doprijeti do te temeljne razine. **Mislim da je rad na sebi** (disciplina "osobnog razvoja" prema knjizi *Peta disciplina* - op.ur.) **potreban zato da bi bili u mogućnosti povezati se s drugima na temeljnoj razini.**

"Čišćenje" polja

Jedna od naših važnih obaveza odnosi se na "očuvanje čistog polja" unutar naših međusobnih odnosa, čak i onda kada nismo zajedno. Stalno radimo na tome. Pretpostavljam da se radi o situaciji sličnoj onoj u braku. Ako vam je veza uspješna tada vjerojatno mnogo radite na njoj. Rijetke su grupe koje su iskreno posvećene takvom pristupu.

Osobna razina nas na kraju priče previše ne zanima. **Smatram da su naši međusobni odnosi osnovni preduvjet za kvalitetno funkcioniranje Kruga.** Nerazumijevanje i krive procjene uvijek stvaraju nove prepreke. Satima bih mogla pričati o raznim situacijama kroz koje smo morale proći da bi stvorile kvalitetne odnose. Ako postoji posvećenost na temeljnoj razini tada ona pozitivno utječe na stvaranje kolektivnog polja.

Krug: Jedan od razloga zbog kojeg sam toliko žudjela za stvaranjem ovakvog prostora je intuitivni osjećaj o tome kako život nastaje i kako se razvija. Vjerujem da postoji plan, da događajima čitavo vrijeme upravlja neko mnogo šire polje.

Ako mu se nitko ne nađe na putu s vlastitim problemima ili osobnim scenarijima, tada se mogućnosti ostvaruju. Jednom kada prijedemo granicu nailazimo na bogatstvo - sposobnost kolektivnog slušanja koja nas čini skromnima.

U prisustvu sposobnosti kolektivnog slušanja možemo oživjeti različite životne situacije. Takvo je oživljavanje umnogome drugačije od jednostavnog intelektualiziranja putem razgovora, zato što dovodi do stvaranja energija koje zaista prate te situacije u stvarnom životu. Samim tim činom uvodi se "energija situacije" u prostor.

Bezuvjetno svjedočenje

Krug: Da sam taj proces prošla sama ili s trenerom, mislim da ne bih uspjela ostvariti ovakve rezultate. Grupa je znala na koji način sudjelovati i djelovati u ime šireg polja.

Krug: Jedna od značajki Kruga je sposobnost oživljavanja stvari i događaja radi većeg dobra. Polje tako postaje, na neki način, simbolom većeg znanja.

Otvaranje vrata širim, univerzalnim obrascima

Krug: Mislim da me sve to dotiče zato što nosimo u sebi svjesnost da su događaji iz naših života ustvari vrata za šire, univerzalne obrasce.

Krug: Vrlo smo pažljive kako ne bismo manipulirale time.

Krug: Manipulirale... Zaradile više novca, imale bolje odnose, sredile svoje živote. To se ne događa u ovom Krugu!

Krug: Otto, da li ti pomažemo?

COS: Svakako. Opisale ste tri različita uvjeta. Prvo je polje, koje već postoji i koje je već prisutno. To je pretpostavka, zar ne? Druga je pretpostavka da kolektivna prisutnost već postoji. Pitanje koje se nameće je: "Na koji način aktivirati tu kolektivnu prisutnost?"

Obje ste opisale različite uvjete ili perspektive. Prije nekoliko dana, na konferenciji u organizaciji Dalaj Lame, čuo sam kako ljudi govore o "prvom licu" i o "trećem licu".

"Treće lice" se odnosi na svako promatranje izvana. "Prvo lice" se odnosi na introspekciju, sagledavanje vlastitog iskustva. "Drugo lice" se odnosi na bezuvjetno svjedočenje zajednice u okruženju.

Krug: Kvaliteta svjedočenja o kojoj govorimo ustvari je osobno poistovjećivanje s izvorom u Krugu. Javlja se osjećaj da oči s kojima vidimo,

srce kojim osjećamo i uši kojima slušamo nisu naši.

Ono što mi trenutno pada na pamet je da Krug jednostavno "zna" kako koristiti moć polja u situaciji kada nešto ulazi u središte interesa.

Tada nitko ne projicira ništa svoga na situaciju. Svaka namjera nestaje, osim one da se što više otvorimo prema stvaralačkim željama života u tom trenutku. Ostaje samo osjetljivost, ali bez manipulacije. I duboko vjerovanje u kvalitetu takve prisutnosti.

Bezuvjetna ljubav

Krug: Drugi način koji dobro opisuje ovu kvalitetu prisutnosti je bezuvjetna ljubav - tj. ne-osuđivanje. Moje tumačenje uvjeta koji omogućavaju pomak je da "izvadiš nešto" u sebi kako bi to isto predao Krugu.

To "nešto" može biti bilo što: neka unutarnja blokada ili neka posebna energija. Nešto što ti se ne sviđa: osude, negativne prosudbe... No kada se to "nešto" premjesti u prostor Kruga, tada mu svi svjedočimo s ljubavlju onakvim kakav jest. To bezuvjetno svjedočenje utječe na promjenu. Iznenada, situacija se mijenja i ono što nam se ranije činilo jako lošim više tako ne izgleda.

Krug: Transformirano je.

Krug: ...dozvoljeno mu je da se "pretvori" u nešto drugo.

Kultura Kruga - Tri preduvjeta za kolektivno slušanje

COS: Možemo dakle zaključiti da postoji slojevitost u vašem opisu, zar ne? Prvi je uvjet "suspenzija" projekcija i prosudbi. Opisali ste je kao dio vašeg iskustva "prelaska granice".

Drugi uvjet se odnosi na "čišćenje horizontalnog prostora" uz pomoć bezuvjetne ljubavi. Kada sam prije nekoliko godina intervjuirao Petera Sengea, o ljubavi je govorio u terminu "prisutnosti za nekoga". Tako je on definirao ljubav. Biti prisutan i biti pristupačan.

Treći je uvjet povezan s vjerovanjem da će se ta prisutnost, ili što god to bilo, uvijek ukazati i napraviti svoj dio posla.

Krug: Tako je. Energetsko središte se pomiče s uma na srce. Otvaranje se obično događa onda kada se srca potpuno otvore.

Krug: Mojim jezikom rečeno - a ljudi mi govore da je to ispravno - radi se o impersonalnoj ljubavi u kojoj se gubi "malo Ja" koje kontrolira situaciju. Čini mi se da se kao grupa uspijevamo održavati na toj impersonalnoj razini na kojoj nema vezanosti, želja ili prosudbi.

COS: Treće stanje je povezano s usmjeravanjem pažnje. O čemu se zapravo radi?

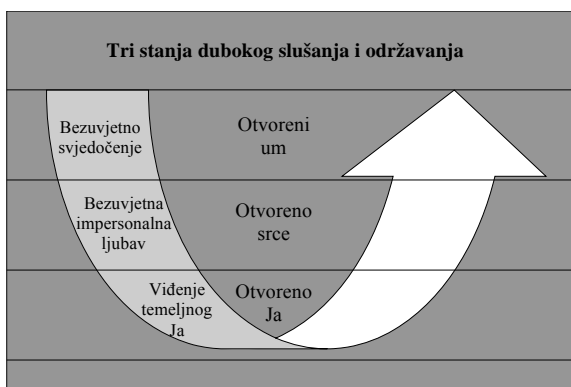
Krug: Mislim da se radi o tome na što obraćamo pažnju. Uzet ću "B" za primjer. "B" se borila sa svojim nedostatkom samopouzdanja na različite načine. No, čak ni u vrijeme najžešće borbe ja u njoj nisam vidjela taj nedostatak, već nešto sasvim drugo - pravu, istinsku "B". Stoga je važno u kojem pravcu usmjeravamo našu svjesnost; a ispravno usmjerenje samo od sebe dalje čini sve ostalo.

Za mene bi njezin otac, ultra-konzervativac, bio najteža osoba na svijetu da svoju svjesnost ne usmjeravam na opisani način. No, obećala sam si da ću ga "vidjeti" kao iznimno dragu osobu. Neću odustati, moram samu sebe ispraviti. To je ta "discipliniranost pažnje".

COS: Dakle pažnju usmjeravate na...

Krug: ...izvor u meni samoj. Možda se tu radi o znanju da su ljudi mnogo više od izvanjske osobnosti. Znamo da svi imamo neke duševne rane, siva područja i unutarnje borbe. Time ne želim reći da se ne treba s njima suočiti, već da moramo na njih gledati u širem kontekstu.

Krug: Tako je. Mislim da svi u Krugu dijelimo isto uvjerenje da je **najviši oblik služenja drugim ljudima kada ih se gleda kao "izvorna bića"** što oni ustvari i jesu, te kada putem toga ti ljudi osjete one više predjele svog vlastitog bića.

Slika 1: Tri stanja dubokog slušanja i održavanja

Vježba "održavanja"

Krug: Ako govorimo o prevladavajućem iskustvu unutar Kruga tada je ono svakako povezano s "održavanjem". Često razgovaramo o "održavanju" te mislim da svi znamo što ono znači. Moje iskustvo "održavanja" je da me ono pomiče u nove prostore kada se u Krugu usredotočimo na moj rad i kada me drugi promatraju.

Tada znam izreći nešto što u normalnim okolnostima ne bih nikada rekla. Tada se nalazim u potpuno drugačijem stanju i potpuno drugačijem prostoru nego kada svoje iskustvo iznosim bez da mu drugi članovi Kruga svjedoče.

Ono što se ustvari događa je "održavanje" od strane grupe koje je povezano sa svjedočenjem, ljubavlju i potpunom prisutnošću.

COS: Prije negoli dublje zaronimo u ove vaše riječi moram naglasiti kako mi se čini da je ono što opisujete kao "održavanje" značajno drugačije od empatičnog slušanja, zar ne? Prilikom empatičnog slušanja izgubim se u drugoj osobi, uronim u sve njene osjećaje i probleme. Čini mi se da je "održavanje" drugačije iskustvo u kojem se samo djelomično nalazimo unutar druge osobe. S kolegama se nalazimo u stanju "kolektivne prisutnosti", svjesnog svjedočenja te nismo samo promatrači.

Krug: Tako je.

Copyright: C. Otto Scharmer
Material drawn from <http://www.dialogonleadership.org>

Uredio: Marko Lučić
Lektura: Sanjin Lukarić
Prijevod: Cleo - jezici i informatika, Zagreb

